

2013 թ-ի դեկտեմբերի 24-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Աշոտ Մկրտչյանը, Արթուր Ստեփանյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Օլեգ Աղասյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց դեկտեմբերի 24-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

2013 թ. նոյեմբերին արձանագրվել է 0.9% գնաճ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 1.4% գնաճի դիմաց, ինչի պարագայում 12-ամսյա գնաճը շարունակել է նվազել և ամսվա վերջին կազմել է 6.6%: Նոյեմբերի գնաճը պայմանավորվել է բացառապես պարենային ապրանքների գների 1.6% աճով, որի կառուցվածքում 22%-ով աճել են «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ» ապրանքախմբի գները: Նոյեմբերին բնականոն գնաճը կազմել է շուրջ 0.1%, որի պարագայում 12-ամսյա ցուցանիշը նվազել է՝ ամսվա վերջին կազմելով 4.5%: ԿԲ խորհուրդը համոզվածություն հայտնեց, որ առաջիկա ամիսներին գնաճը կնվազի սպասվածից արագ տեմպերով և կմոտենա տատանումների թույլատրելի միջակայքի վերին սահմանագծին:

2013 թ. երրորդ եռամսյակում շարունակվել է տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղումը, որի արդյունքում տարվա անցած ինն ամիսներին տնտեսական աճը կազմել է 2.6%՝ առաջին կիսամյակի 3.5%-ի դիմաց: Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2013 թ. հունվար-նոյեմբերին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 3.1%, ինչը կրել է ծառայությունների ճյուղի (հիմնականում առևտրի ենթաճյուղի) թողարկման ծավալների աճի տեմպի դանդաղման և շինարարության ճյուղի անկման ազդեցությունը: ՀՀ ԿԲ գնահատումների համաձայն, 2013 թ. չորրորդ եռամսյակում շարունակվել են մասնավոր սպառման աճի տեմպերի դանդաղման և մասնավոր ներդրումների սպասվածից ավելի դանդաղ տեմպերով վերականգնման միտումները: Այս պայմաններում գնահատվում է, որ տարին կավարտվի մասնավոր սպառման տ/տ 2.3% և մասնավոր ներդրումների տ/տ -7.6% աճերով: Հաշվի առնելով 2014 թ-ին իրականացվելիք ընդլայնողական հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը ներքին պահանջարկի վրա՝ ակնկալվում է տնտեսական աճի տեմպերի որոշ չափով արագացում՝ պայմանավորված արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղերում իրականացվող ծրագրերի, ինչպես նաև շինարարությունում նախատեսված խոշոր ճանապարհաշինարարական ծրագրերի արդեն իսկ սկսված աշխատանքների շարունակականության ապահովմամբ:

Տարվա անցած 11 ամիսների արդյունքներով դիտվել է վճարային հաշվեկշռի ընթացիկ հաշվի բարելավում, որը պայմանավորված է ներմուծման նկատմամբ արտահանման իրական ծավալների առաջանցիկ աճի և մասնավոր տրանսֆերտների աճի բարձր տեմպերով: Այսպես, 2013 թ-ի հունվար-նոյեմբերին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արտահանումն (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՖՕԲ) ավելացել է 8.4%-ով, իսկ ներմուծումը (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՍԻՖ)՝ 4.2%-ով: Ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի փոխանցումների զուտ ներհոսքը նույն ժամանակահատվածում աճել է տ/տ 9.5%-ով:

Խորհրդը քննարկեց նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները, որոնցում նոյեմբեր-դեկտեմբերին արձանագրվել են տոկոսադրույքների նվազման միտումներ՝ կրելով նոյեմբերին ԿԲ կողմից վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի 0.5 տոկոսային կետով իջեցման ազդեցությունը: Այսպես, միջբանկային ռեպո միջին ամսական տոկոսադրույքը դեկտեմբերի 16-ի դրությամբ կազմել է 8.17% (հոկտեմբերի վերջի նկատմամբ նվազումը 0.6 տոկոսային կետ), մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայում միջին տոկոսադրույքը՝ 8.25% (նվազումը՝ 0.7 տոկոսային կետ), բորսայական միջբանկային վարկերի միջին տոկոսադրույքը՝ 7.3% (նվազումը՝ 1.2 տոկոսային կետ):

ՀՀ արտարժույթի շուկայում նոյեմբեր-դեկտեմբերին ՀՀ դրամի փոխարժեքը այլ արժույթների նկատմամբ ցուցաբերել է համեմատաբար կայուն վարքագիծ. ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի միջին փոխարժեքը՝ հոկտեմբերի միջինի համեմատությամբ արժևորվել է 0.2%-ով՝ կազմելով 405.3 դրամ, եվրոյի նկատմամբ՝ արժեզրկվել 0.1%-ով՝ կազմելով 554.4 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ՝ արժևորվել 2.9%-ով՝ կազմելով 12.3 դրամ:

2013 թ. չորրորդ եռամսյակում շարունակվել են համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղման միտումները, որի պայմաններում հումքային հիմնական ապրանքների միջազգային շուկայում դիտվել են թույլ գնանկումային, իսկ պարենային հիմնական ապրանքների շուկայում՝ գնաճային միտումներ: Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (FAO) կողմից ս.թ. դեկտեմբերի 5-ին հրապարակված պարենի գների ինդեքսը 2013 թ. նոյեմբերին՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազել է 0.15%-ով, որի պայմաններում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ ինդեքսը նվազել է 4.4%-ով:

ԿԲ գնահատումների համաձայն չորրորդ եռամսյակում «Intercontinental Exchange» (ICE) բորսայում գնանշվող Brent տեսակի հում նավթի մեկ բարելի միջին գինը նախորդ եռամսյակի նկատմամբ նվազել է 1.6%-ով (տ/տ 1.9% նվազում), իսկ արդյունաբերական մետաղներից Լոնդոնի մետաղների բորսայում գնանշվող պղնձի գինն աճել է եռ/եռ 0.8%-ով (տ/տ 9.5% նվազում): ԱՄՆ Գյուղեպարտամենտի կոշտ կարմրահատ ցորենի արտահանման գինն աճել է եռ/եռ շուրջ 4.0%-ով (տ/տ 10.6% նվազում) և «New York Board-Intercontinental Exchange» (NYB-ICE) բորսայում գնանշվող անմշակ շաքարավազի գնի աճը կազմել է եռ/եռ 5.1% (տ/տ 12.4% նվազում): Քննարկման արդյունքում Խորհուրդը գնահատեց, որ առաջիկայում արտաքին հատվածից գնաճի ընդլայնման ռիսկեր չկան:

Չորրորդ եռամսյակում եվրոն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժևորվել է 2.3%-ով, իսկ տ/տ աճը կազմել է 4.4%:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ արտաքին հատվածի զարգացումներն ընթացել են հիմնականում կանխատեսվածի շրջանակներում: Պահպանվել են համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղ վերականգնման միտումները և ինչպես հումքային, այնպես էլ պարենային ապրանքների միջազգային շուկաներում գնաճային ճնշումներ չեն ակնկալվում:

Խորհուրդը գնահատում է, որ չնայած չորրորդ եռամսյակի ընթացքում հարկաբյուջետային քաղաքականության ընդլայնողական ընթացքին, պահպանվում են տնտեսական աճի ցածր տեմպերը՝ պայմանավորված ներդրումների վարքագծով և մասնավոր սպառման աճի տեմպերի դանդաղմամբ: Հաշվի առնելով արտաքին և ներքին տնտեսությունների վերոնշյալ զարգացումները, ինչպես նաև հետագայում գնաճի նվազման սպասումները, ԿԲ Խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում շարունակել դրամավարկային պայմանների թուլացումը: Միևնույն ժամանակ, ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության հետագա ուղղությունները կպայմանավորվեն նաև 2014 թ-ի հարկաբյուջետային քաղաքականության առանձնահատկություններով:

Խորհուրդը համակարծիք է, որ տնտեսական սպասվող զարգացումների արդյունքում 12-ամսյա գնաճը կշարունակի նվազել և մոտակա ամիսներին կվերադառնա 4% նպատակային մակարդակին՝ կանխատեսվող հորիզոնում պահպանվելով տատանումների թույլատրելի միջակայքում:

2013 թ-ի դեկտեմբերի 24-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց իջեցնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանելով այն 7.75%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվում են համապատասխանաբար 9.25% և 6.25%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61 էլ-փոստ. mcba@cba.am www.cba.am